

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prokazování skutečného majitele čestným prohlášením v zadávacím řízení?

Již několik měsíců účinná novela zákona č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále také jen „zákon o některých opatřeních proti legalizaci“), která mimo jiné přináší i zásadní změny v evidenci takzvaných skutečných majitelů právnických osob, znamená pro zadavatele[1] povinnost přezkumu a zjištění skutečného majitele u vybraného dodavatele. Před touto novelou měly povinnost zjišťovat skutečného majitele pouze takzvané povinné osoby dle § 2[2] zákona o některých opatřeních proti legalizaci, nyní je však tato povinnost rozšířena na všechny právnické osoby se sídlem v České republice.

Rödl & Partner

Od 1. ledna 2017 zavedl zákon o některých opatřeních proti legalizaci **povinnost každé právnické osoby vést a průběžně zaznamenávat aktuální údaje ke zjištění a ověření totožnosti svého skutečného majitele, a to včetně údajů o skutečnosti, která zakládá postavení skutečného majitele či jiného odůvodnění, proč je tato osoba považována za skutečného majitele.**

Směrodatná je legální definice „*skutečného majitele*“ obsažená v ustanovení § 4 odst. 4[3] novelizovaného zákona o některých opatřeních proti legalizaci. V zásadě je možné říci, že v případě nemožnosti určení skutečného majitele obchodní korporace dle bodů 1. až 3. tohoto ustanovení zákona nebo takový skutečný majitel není, je třeba považovat za skutečného majitele členy statutárního orgánu dané obchodní korporace.

Dle ust. § 104 odst. 2 zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, je zadavatel **povinen** v zadávací dokumentaci[4] požadovat od vybraného dodavatele, který je právnickou osobou, aby jako podmínku pro uzavření smlouvy předložil (i) identifikační údaje osob, které jsou skutečným majitelem podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci, a současně (ii) doklady, z nichž vyplývá vztah skutečného majitele k vybranému dodavateli. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci v tomto směru uvádí demonstrativní výčet takových dokladů (výpis z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence, seznam akcionářů, rozhodnutí o vyplacení podílu na zisku, zakladatelský dokument, stanovy).

Zákon o zadávání veřejných zakázek v této souvislosti vymezuje[5] náležitosti výzvy, kterou je zadavatel povinen vybranému dodavateli před uzavřením smlouvy odeslat. Zadavatel vyzve vybraného dodavatele k předložení takové informace a dokladů, které budou vypovídat o jeho majetkové struktuře, a to až po skutečného majitele ve smyslu zákona o některých opatřeních proti legalizaci. Zadavatel však nemá oprávnění dodavatele omezovat ve volbě, jakými doklady tento vztah prokáže. Nicméně posouzení splnění prokázání skutečného majitele je zcela na zadavateli. Zadavatel přitom účastníka zadávacího řízení, který nepředložil údaje, doklady nebo vzorky, vyloučí.

Pokud zákon o zadávání veřejných zakázek nebo zadavatel vyžaduje předložení dokladu podle právního řádu České republiky, může dodavatel předložit obdobný doklad podle právního řádu státu,

ve kterém se tento doklad vydává[6]. Pokud se podle příslušného právního řádu požadovaný doklad nevydává, může být nahrazen čestným prohlášením[7]. Ačkoliv tedy zákon o zadávání veřejných zakázek předpokládá splnění povinnosti prokázat skutečného majitele předložením dokladu, může být tento nahrazen za splnění shora uvedených podmínek čestným prohlášením.

Nezřídka jsou obchodní korporace v České republice vlastněny zahraniční mateřskou společností (právníckou osobou) a až na samém konci několika stupňového řetězce (například koncernového uspořádání) je možné najít skutečného majitele – fyzickou osobu. V českém výpis z obchodního rejstříku je standardně patrná jen mateřská společnost existující podle jiného právního řádu. Má-li obchodní korporace (vybraný dodavatel) skutečného majitele, kterého z výpisu z veřejného rejstříku není možné určit[8] (a to ani dle výpisu z veřejného rejstříku nebo dokladu jiného právního řádu), přičemž právní řád státu skutečného majitele neukládá povinnost uvádět v dokladech údaje o skutečném majiteli v rozsahu, který stanoví zákon o zadávání veřejných zakázek, přicházelo by podle našeho názoru v úvahu předložení výpisu z obchodního rejstříku obchodní korporace (vybraného dodavatele), případně její mateřské společnosti zapsané v českém obchodním rejstříku (standardně jako 100% společník nebo akcionář), spolu s čestným písemným prohlášením nebo písemným potvrzením vybraného dodavatele a/nebo jeho mateřské společnosti zapsané v českém obchodním rejstříku o tom, kdo je skutečným majitelem (s náležitostmi a identifikačními údaji vyžadovanými zákonem o zadávání veřejných zakázek). K čestnému prohlášení by pak mohl být pro přesné vylíčení skutečného stavu připojen přehled znázorňující vlastnickou strukturu v rámci řetězce. Naši tezi opíráme o skutečnost, že zákon o zadávání veřejných zakázek nestanoví povinnost předložit čestné prohlášení až posledním subjektem v řetězci vlastnické struktury. Jednoznačný závěr v současné době nelze stanovit.

Jednoznačnější výklad požadavku na prokázání skutečného majitele a jistě i administrativní úlevu přinese s účinností **od 1. ledna 2018** novelizované ust. § 122 odst. 4 zákona o zadávání veřejných zakázek. U vybraného dodavatele – právnické osoby – bude zadavatel zjišťovat údaje o jeho skutečném majiteli z nově zavedené **evidence údajů o skutečných majitelích** podle zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Takto zjištěné údaje poté zadavatel uvede v dokumentaci o veřejné zakázce.

Od 1. ledna 2018 vstoupí v účinnost i ta ustanovení zákona o některých opatřeních proti legalizaci, která zavedou další specifickou povinnost spojenou s evidencí skutečných majitelů obchodních korporací, a to povinnost oznámit obchodnímu rejstříku údaje o skutečném majiteli pro účely zápisu těchto údajů do zvláštní evidence vedené rejstříkovými soudy.

Právnická osoba zapsaná do obchodního rejstříku bude mít povinnost do jednoho roku, počítáno od data 1. leden 2018, sdělit rejstříkovému soudu údaje o skutečném majiteli.

Prozatímní nejednoznačnost a nejednotný postup zadavatelů v prokazování skutečného majitele tedy potrvá ještě téměř dva roky.

JUDr. Petra Budíková, LL.M.,
advokátka, Associate Partner

Mgr. Kristina Kedroňová,
advokátka

[Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.](#)

Platněřská 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.cz

[1] Definice zadavatele je uvedena v ust. § 4 zákona č. [134/2016](#) Sb. o zadávání veřejných zakázek.

[2] Povinnými osobami byly banky a jiné finanční instituce, osoby oprávněné k obchodování s nemovitostmi aj.

[3] Skutečným majitelem se rozumí fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se přitom za to, že při splnění těchto podmínek je skutečným majitelem u obchodní korporace ta fyzická osoba, která: 1. sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv této obchodní korporaci nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %, 2. sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v bodě 1, 3. má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace, nebo 4. je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle bodů 1 až 3.

[4] V případě zjednodušeného podlimitního řízení není zadavatel povinen požadavek na identifikaci výslovně stanovit v zadávací dokumentaci (viz § 53 ZVZ).

[5] V ust. § 122 odst. 3 písm. c) ZVZ.

[6] Výjimky a požadavky na překlad do jazyka českého stanoví ZVZ.

[7] Viz ust. § 45 odst. 3 ZVZ.

[8] Jako je tomu například u výpisu z obchodního rejstříku ve Spolkové republice Německo.

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)